

החלטה מס' 30/18

החלטת ועדת האתיקה

בעניין קובלנתו של יושב ראש הכנסת ראובן ריבלין נגד חבר הכנסת יואל חסון

מיום כ"ה בסיון התש"ע – 7 ביוני 2010

הקובלנה

ביום 26.5.10 פנה יושב ראש הכנסת, ראובן ריבלין, לוועדת האתיקה, בקובלנה נגד חבר הכנסת יואל חסון, בשל התנהגותו במליאת הכנסת.

לפי הקובלנה, בישיבת הכנסת ביום 25.5.10, במהלך נאומו של חבר הכנסת חסון במסגרת דיון בהשתתפות ראש הממשלה לפי בקשת 40 ח"כים, שלף חבר הכנסת חסון ממקטורנו חפץ בדמות כרזה והניפו בפני מליאת הכנסת. לאחר מכן, החל חבר הכנסת חסון לפזר מעל בימת הכנסת דפי נייר ובהם תוכן מחאתי, תוך התעלמות מאזהרותיו של יושב ראש הכנסת שניהל את הישיבה. לאור התנהגותו של חבר הכנסת חסון, הורה היושב ראש להרחיקו מדוכן הנואמים ולהוציאו מהמליאה, ובהמשך הגיש את הקובלנה.

בפנייתו של יושב ראש הכנסת לוועדת האתיקה, גרס היו"ר כי במעשיו האמורים הפר חבר הכנסת יואל חסון את כללי האתיקה: פגע בכבודה של הכנסת ובכבוד חבריה, נהג בדרך שאינה הולמת את מעמדו כחבר הכנסת, סטה מן החובות החלות עליו כחבר הכנסת ועשה שימוש בלתי ראוי בזכויותיו, וכן הסב נזק למעמדו של מוסד הכנסת בעיני הציבור.

יושב ראש הכנסת ביקש כי ועדת האתיקה תטיל על חבר הכנסת יואל חסון הערה, ותרענן בפני כלל חברי הכנסת את הכללים בנושא.

תגובת חבר הכנסת הנקבל

ביום 2.6.10 הגיש חבר הכנסת יואל חסון את תגובתו לקובלנה, ובה ביקש לדחותה על הסף. בבקשתו הסתמך חבר הכנסת חסון על החלטת ועדת האתיקה בדבר פרסום קובלנות בתקשורת משנת 2006, שבה נקבע כי ועדת האתיקה רשאית שלא לדון בקובלנה אם הקובל פרסם את פרטיה באמצעי התקשורת.

חבר הכנסת יואל חסון טוען לסילוק על הסף כאמור, נוכח העובדה שיושב ראש הכנסת הודיע מעל במת הכנסת, במהלך הישיבה שבה אירעו הדברים ואשר שודרה בשידור ישיר בערוץ הכנסת וצולמה על ידי אמצעי תקשורת שונים, כי יגיש קובלנה נגדו.

חבר הכנסת יואל חסון הוסיף כי קובלנות שבהן נטענו נגד חברי הכנסת טענות קשות מאלה שהופנו נגדו, נדחו על הסף, בהסתמך על החלטת ועדת הכנסת האמורה, ולכן נכון יהיה לנקוט באותה דרך גם במקרה זה.

בעקבות פנייה של ועדת האתיקה לחבר הכנסת יואל חסון כי לצד בקשת הסילוק על הסף יתייחס גם לגופה של הקובלנה, השיב חבר הכנסת ביום 6.6.10 כי אינו מוצא מקום להיכנס לגופן של הטענות לפני שנדונה בקשתו לדחייה על הסף.

ביום 7.6.10 הופיע חבר הכנסת יואל חסון בפני ועדת האתיקה, וחזר על הטענות שפירט בכתב בדבר בקשתו לסילוק הקובלנה על הסף בשל הודעתו של יושב ראש הכנסת כי יפנה לוועדת האתיקה, וגם כשהתבקש בעל פה להתייחס לקובלנה לגופה – סירב.

האירוע כפי שמופיע בפרוטוקול הכנסת

זהו תיאור האירוע כפי שמופיע בפרוטוקול הכנסת :

יואל חסון (קדימה):

"...לא משנה באיזו מיטה תהיה, אדוני ראש הממשלה, אנחנו לא ניתן לך לעשות מהכספים של מדינת ישראל כספים של "מונופול". זה לא הכסף שלך, אתה לא יכול לעשות בו מה שאתה רוצה. אדוני ראש הממשלה, עזרנו לך בעניין הזה, והכנו לך כסף "מונופול" - - -

היו"ר ראובן ריבלין:

לא, לא, לא.

יואל חסון (קדימה):

כסף "מונופול", אדוני - - -

היו"ר ראובן ריבלין:

חבר הכנסת – לסגור לו את הרמקול.

יואל חסון (קדימה):

- - - כסף "מונופול".

היו"ר ראובן ריבלין:

חבר הכנסת, אני קורא לך לסדר פעם ראשונה.

יואל חסון (קדימה):

בבקשה, זה הכסף שלך.

היו"ר ראובן ריבלין:

רבותי, להוריד – אני קורא לך לסדר.

יואל חסון (קדימה):

אדוני ראש הממשלה - - -

היו"ר ראובן ריבלין:

רד מהבמה. להוריד אותו מהבמה.

יואל חסון (קדימה):

הכנו לך גם שטרות - - -

היו"ר ראובן ריבלין:

להוריד אותו מהבמה.

יואל חסון (קדימה):

הכנו לך גם שטרות - - -

היו"ר ראובן ריבלין:

להוריד אותו מהבמה, ואני מגיש נגדו - - -

יואל חסון (קדימה):

היו"ר ראובן ריבלין:

- - אני מגיש נגדך תלונה לוועדת האתיקה.

יואל חסון (קדימה):

היו"ר ראובן ריבלין:

אני מגיש נגדך - להוציא אותו מהאולם מייד. מייד מהאולם.

קריאות:

(חבר הכנסת יואל חסון יוצא מאולם המליאה.)

היו"ר ראובן ריבלין:

חברי הכנסת, אין לעשות הפגנות בתוך – רבותי, אנא, רבותי."

החלטת ועדת האתיקה

1. ועדת האתיקה מצאה כי בהתנהגותו במליאת הכנסת, כפי שעולה מהקובלנה ומפרוטוקול הדיון, הפר חבר הכנסת יואל חסון את כללי האתיקה, וכן עבר על הוראות תקנון הכנסת.

2. סעיף 41(ה) לתקנון הכנסת קובע כי "חבר הכנסת לא יציג במליאת הכנסת חפץ כלשהו, ולא יעשה שימוש בחפץ או בכיתוב לצורך הבעת עמדתו." סעיף 42 לתקנון קובע את סמכות היושב ראש להוציא את חבר הכנסת משיבת הכנסת, וקובע כי "הוצא חבר הכנסת משיבת הכנסת או הפר הוראה של יושב ראש הישיבה, רשאי יושב ראש הישיבה או יושב ראש הכנסת להביא את העניין בפני ועדת האתיקה."

לאור הוראות אלה בתקנון, הוועדה אינה מוצאת כל פסול בכך שבלהט הדברים במליאה אמר יושב ראש הכנסת לחבר הכנסת חסון כי יגיש נגדו קובלנה לוועדת האתיקה. בנסיבות המתוארות אין בדברים אלה משום "פרסום מוקדם" שיכול להוות עילה לדחיית הקובלנה על הסף.

מכל מקום, הוועדה אף מבקשת להזכיר כי הסמכות שלא לדון בקובלנה בשל העובדה שניתן לה פרסום מוקדם היא סמכות שברשות, ומטרתה להגביל הגשת קובלנות שכל תכליתן השגת כותרת עיתונאית. החלטה זו אינה רלבנטית לנסיבות המקרה שבפנינו.

3. הוועדה מצאה כי בהצגת החפץ במליאה ובפיזור חפצים אחרים, פעולה אשר תוכננה מראש, עבר חבר הכנסת יואל חסון על הוראות סעיף 1א(4) ו-5(5) וסעיף 2 לכללי האתיקה, הקובעים כך:

"1א. (4) ישמור על כבוד הכנסת וכבוד חבריה, יהיה מסור למילוי תפקידיו בכנסת, ינהג בדרך ההולמת את מעמדו כחבר הכנסת ויעשה לטיפוח אמון הציבור בכנסת;

(5) ימלא את שליחותו בכנסת באחריות, ביושר ובהגינות, מתוך מחויבות למעמדו כמנהיג בחברה, וישאף לשמש דוגמה אישית להתנהגות ראויה ;

2. חבר הכנסת ישמור על כבוד הכנסת וכבוד חבריה, ינהג בדרך ההולמת את מעמדו ואת חובותיו כחבר הכנסת, ויימנע משימוש בלתי ראוי בחסינויותיו ובזכויותיו כחבר הכנסת."

לפיכך החליטה הוועדה להטיל על חבר הכנסת **נזיפה**. הוועדה אף מבקשת להביע את הסתייגותה מסירובו של חבר הכנסת יואל חסון להגיב לגופן של הטענות נגדו, מעבר לטענות הסף, על אף שהתבקש לכך במפורש.

4. לסיום הדברים מבקשת הוועדה להזכיר לחברי הכנסת את האיסור על הצגת חפצים במליאה, כקבוע בסעיף 41(ה) לתקנון כפי שצוטט לעיל.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.